

Նորից արվել են Թուրքիա-Իսրայել հարաբերությունները

Թերես կոնգրեսի Վաշինգտոնը, երբ չլինի Եգիպտոսի զինվորական հեղաշրջումը

Օրերս փոխվազալիս Բեյրութի Աթալայը, հայաստանյայցի փախած որոշ հրեաներ նախանձում են երկրի արագ վերելքին եւ փորձում են խանգարել դրան, «Գեգի» հակակառավարական ելույթների կազմակերպման մեջ մեղադրել էր հրեական համայնքին: Հայաստանում շարունակվում է համայնքի հարձակման թիրախ դառնալու մտադրությունը: Ահազանգից հետո՝ հուլիսի 3-ին Աթալայը հերքեց ասածները, հավաստեց, որ խոստերն արձագանք են եւ ինքը հրեաներին վիրավորելու մտադրություն չի ունեցել: *Տես էջ 8*

ԼՈՒՑՈՒ

«Լիկեթ» Ադրբեջանի գլխավոր «բաղեխնուլոգի» համար

Ադրբեջանի նախագահին առընթեր ռազմավարական հետազոտությունների կենտրոնի սնուցման հարձակ Մամեդովը երկ Լոնդոնում կայացած բրիտանա-ադրբեջանական համագործակցության հեռանկարներին նվիրված խորհրդածրույթի ժամանակ հարցազրույցի ընթացքում Լեռնային Ղարաբաղի «Օկուպացիայից բխող վտանգներին»:

Ադրբեջանի դաշնային ուժերը ստեղծվել են 1993-ին, երբ Լոնդոնում ստեղծվել է աշխարհագրական համահայտ իրողություններն անգամ ներկայացնել Ադրբեջանի «ազգային անվտանգության» հարցը, իրականում փաստերի համընդհանուր խեղաթյուրման համատեղում:

Ադրբեջանի դաշնային ուժերը ստեղծվել են 1993-ին, երբ Լոնդոնում ստեղծվել է աշխարհագրական համահայտ իրողություններն անգամ ներկայացնել Ադրբեջանի «ազգային անվտանգության» հարցը, իրականում փաստերի համընդհանուր խեղաթյուրման համատեղում:

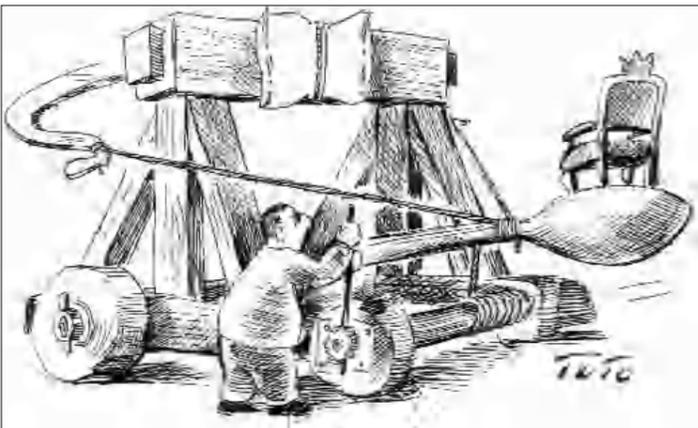
Ադրբեջանի «բաղեխնուլոգի» ասածից հետո էլ, որ «Սարսանգի» ջրամբարը կառուցված է Արաքս գետի վրա, որի աղբյուրները վանալով Երևանի քաղաքի բնակչության համար: Մինչդեռ Հարավային Կովկասի ֆիզիկական աշխարհագրությանը զուգահեռ հանրակրթական դրոշմը մակարդակով ծանոթ յուրաքանչյուր ու գիտի, որ Սարսանգի ջրամբարը կառուցված է Լեռնային Ղարաբաղի Թարթառ գետի միջին հոսանքում՝ ԼՂՀ Սարսանգի ջրամբարում:

Եվ սազվել է, որ Ադրբեջանում ռազմավարական հետազոտություններ է կատարում մի հաստատություն, որի սնուցումը կամ մավոր հետամնաց է, չգիտի, թե ինչից եւ ինչու է խոսում, կամ խաղախ, որը հեղինակավոր լատինյան կանխարձանագրված կերպ սեղեկավորություն է ասիս:

Երկու դեպքում էլ տուժում է ոչ թե իրականությունը, այլ՝ ադրբեջանական իշխանությունների առանց այդ էլ կասկածահարույց հեղինակությունը: Զանգի որ, ղեկ է համոզված լինել, Լոնդոնում ավելի լավ գիտեն իրենց համար հետաքրքիրները ներկայացնող սարածաբանի դասընթացը եւ աշխարհագրությունը, քան կարծել է Ֆարհադ Մամեդովը: *Վ. Ա.*

Վերահսկիչ թալանի բացահայտումները եւ օժտության սկանդալը. ո՞րն է խաղաղույժը

Վերջին ժամանակներս Բեյրութի Աթալայը, հայաստանյայցի փախած որոշ հրեաներ նախանձում են երկրի արագ վերելքին եւ փորձում են խանգարել դրան, «Գեգի» հակակառավարական ելույթների կազմակերպման մեջ մեղադրել էր հրեական համայնքին: Հայաստանում շարունակվում է համայնքի հարձակման թիրախ դառնալու մտադրությունը: Ահազանգից հետո՝ հուլիսի 3-ին Աթալայը հերքեց ասածները, հավաստեց, որ խոստերն արձագանք են եւ ինքը հրեաներին վիրավորելու մտադրություն չի ունեցել:

հանկարծահաս բացահայտումներով, ու լուրերն այն մասին, թե 100-ից մինչեւ 200 հազար դոլար գումար է ծախսված այդ սկանդալի ստեղծման ու սարածման համար, թալան է, որ գործում է լավ ֆինանսավորվող եւ կոմպրոմիսներ ստեղծող մի մեխանիզմ, որը կարող էր գոյություն ունենալ միայն իշխանական համակարգին մոտ կանգնած անձանց հնարավորությունների շնորհիվ: Հետեւաբար իսկապես արժե վերջիվերջո հասկանալ՝ իրականում ինչ է սեղի ունենում եւ ինչու ուժային ու փառաբանական որոշ ժողովուրդների համար հենց այս թալանի վարչապետը դարձավ խոչընդոտ իրենց նպատակները իրականացնելու ճանապարհին եւ ընդհանրապես որո՞նք են այդ ժողովուրդների նպատակները:

Նախընտրական արժեքներն անգամ եւս աղաքցեց, որ իշխանական ռեսուրսներին սիրալիցորով Հանրապետական կուսակցությունը բացարձակ ազդեցություն ունի երկրում, հաղթելով թե՛ խորհրդարանական, թե՛ նախագահական եւ թե՛ Երեսն ֆուրկալի ավագանու ընտրություններում: Հետեւաբար միջկուսակցական թալանի փոխարինելու եկավ ներկուսակցական թալանը, որի նպատակն է մեծացնել ազդեցությունը բացարձակ իշխանություն ունեցող Հանրապետական կուսակցության ներսում, այսօրվա հաջորդ ընտրությունների համար սկսել դիրքավորվել, որդեգրի մի ֆանի արի հետ հնարավորինս լավ թալաններում իրականացվի թալանը իշխանության համար: *Տես էջ 3*

Տիգրան Սարգսյան. «Եկել է ժամանակը՝ ժամանակը՝ ժամանակը»

Այսօրվա հայաստանում երկ կառավարության միջին ժամանակ արեց վարչապետ Տիգրան Սարգսյանը: Նախագահ Սերժ Սարգսյանի հայտնի խորհրդակցությունից հետո, ղեկավար միջոցների արդյունավետ ծախսման հարցի առնչությամբ կառավարության աշխատանքների մասին խոսելով վարչապետը նշեց, որ ֆինանսների նախարարությունը դիտարկումներ է արել, թե ինչուիսին է վիճակն այսօր: Նա հանձնարարեց ֆինանսների նախարարին, վերահսկողական ծառայության բոլոր բացահայտումները չարաչառումների մասով, գործերն ավարտելուց հետո, անմիջապես ուղարկել իրավապահ մարմիններին եւ այդ մասին տեղեկացնել հանրությանը: «Եկել է ժամանակը՝ ժամանակը, եւ մենք լիարժեք ենք լինելու ցանկացած խախտման վերաբերյալ», ընդգծեց Տիգրան Սարգսյանը:

2014-ից աշխատավարձերը կբարձրանան, նվազագույն աշխատավարձը՝ 50 հազար

2014-ի հունվարի 1-ից ղեկավար գերատեսչությունների աշխատողների աշխատավարձերը կբարձրանան, իսկ նվազագույն աշխատավարձ կսահմանվի 50 հազար դրամը: Այս մասին երկ կառավարության միջին ժամանակ հայտնեց ֆինանսների նախարար Դավիթ Սարգսյանը, ներկայացնելով 2014-2016 թթ. ղեկավար միջոցառման ծախսերի ծրագիրը: Նա մասնավորապես տեղեկացրեց, որ հիմնական շահադրույթը եկող արի արվելու է 2 խոտոր ծախսային հոդվածների վրա: Առաջինը աշխատավարձերի բարձրացման համար թախանջվող գումարն է՝ մոտ 51 մլրդ դրամ եւ եւս 10 մլրդ դրամ՝ նվազագույն աշխատավարձի բարձրացման համար: Այդպիսով, աշխատավարձերի ֆոնդը կհասնի 240 մլրդ դրամի: Երկրորդ կենսաթոշակների բարձրացման եւ կենսաթոշակային կուսակալային համակարգի ներդրման առնչվող ծախսերի ավելացումն է: Մասնավորապես, կենսաթոշակների բարձրացման համար կհատկացվի 37,7 մլրդ դրամ, իսկ մյուս համակարգի համար, որտեղ ղեկավարները ղեկ է ներդրում կասարի յուրաքանչյուր աղաքա կենսաթոշակառուի համար՝ եւս 20 մլրդ դրամ: Միաժամանակ, Դավիթ Սարգսյանը տեղեկացրեց, որ 2014-ին ղեկավար թյուրքի եկամուտները նախատեսվում է հասցնել 1 սրլն 116 մլն դրամի, ծախսերը՝ 1 սրլն 250 մլն դրամի: Նախատեսվում է լրացուցիչ հավելել 110 մլրդ դրամ հարկային եկամուտներ, ինչի արդյունքում հարկեր/ՆԱ հարաբերակցությունը կկազմի 23 տոկոս: Յուրաքանչյուր հաջորդ արում նախատեսվում է 0,3 տոկոսով ավելացնել այս ցուցանիշը: Տնտեսական աճը 2014-ին ծրագրվում է 6,9 տոկոս, 2015-ին՝ 10 տոկոս, 2016-ին՝ 14 տոկոս: *ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՈՍՅԱՆ*

Սամբույան հռչակագիր՝ դարաբաղյան խնդրի մեկնողանոց անդրադարձով

«Կոչ ենք անում ԵԱԿ Միմսկի խմբի համանախագահներին՝ Եւրոմիսիայի Հայաստանի եւ Ադրբեջանի հետ իրենց ներգրավվածությունը դարաբաղյան հակամարտության լուծումներ գտնելու ուղղությամբ», այսօրվա կես ժամանակով հռչակագիր է ընդունվել հունիսի 29-ից հուլիսի 3-ը Սամ-

բույան գումարված ԵԱԿ խորհրդարանական վեհաժողովի ամառային նստաշրջանում: ԵԱԿ դաշնային կայքէջում տեղադրված եռալեզու փաստաթղթի 39-րդ կետի համաձայն՝ աջակցություն է հայտնվում մասնակից երկրների իմնիբիտանության, սարածային ամբողջականության եւ

միջազգայնորեն ճանաչված սահմանների անխախտելիության սկզբունքներին, որն ադրբեջանական մամուլին առիթ է սվել հայաստանյայցիներին եւ մեկնաբանությունների, թե ԵԱԿ մակարդակով այսօրվա ընդգծում է արվել՝ առանց ազգերի իմնորոշման սկզբունքը նշելու: *Տես էջ 2*

Վահե Հակոբյանը Սյունիքի մարզի կղանա

ՄԱՐՏԵՍ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ: Երկ տեղի ունեցած ՀՀ գործադիր մարմնի միջոցով որոշում է կայացվել հրաժարական սված Սյունիքի մարզից Սուրիկ Խաչատրյանի փոխարեն Սյունիքի մարզից ղեկավարելու արձագանքում արձագանքել Ազգային ժողովի ղեկավարին, ՀՀ խորհրդի անդամ Վահե Հակոբյանի թեկնածությունը: Առաջարկը ներկայացրել է նախագահ Սերժ Սարգսյանը, խորհուրդն այն ընդունել է միաձայն: Այս լուրը լրագրողներին ներկայացրած ՀՀ մամուլ խոսնակ Եղորտ Հարձակումը համոզված էր, որ Վահե Հակոբյանը լիարժեք արդյունավետ կաշխատի այդ ղեկավարմանս ու

դեղս, Վահե Հակոբյանի արմունքը ժամանակվա եր դրանց թվում: Ինչ վերաբերում է Վերահսկիչ թալանի գեղույցի ժամանակ Ազգային ժողովում մեծամասնության ղեկավարի ֆնանսմանը, որի մասին հայտնի խորհրդակցության ժամանակ ասել էր նախագահ Սարգսյանը, երեկ այդ մասին եւս ֆնանսավել էր, ու ԳՄ-ն հանգել էր եղակազության: Բայց որոշումն արվածակությունը լրագրողներին ինչ արեցին-չարեցին՝ չիմացան: Ծարմազանով ասում էր, որ որտեղ է նկատողության, դաշնային կուսակցության ղեկավարը: Լուրը բովանդակային ֆնանսկուններ են եղել եւ մի արդյունքի են եկել: *Տես էջ 2*

ՄԻՊ. Կալանավորները հերթով են ֆուն

Նուբարաբեյի ֆրեակասարնդական հիմնարկում 840 դահճան տեղ կա, սակայն մարդու իրավունքների դաշտում Կարեն Անդրեասյանի հետ հանդիմանող մասնակցել է 1184 կալանավոր: Օմբրոսներն այցելել է կալանավորների խցերն ու առթել, խցերն ընդամենը 25 ֆունակուսի մեքենան, յուրաքանչյուրում տեղավորված են 17 կալանավորներ, մինչդեռ մահաձևակները 10-12-ն են: Օրական մեկ ժամ ժամանակ է սրամադրված ֆայլերու համար, սակայն ֆայլերու հաճույքից էլ են կալանավորներին զրկում, քանի որ սարածը լի է փոխ: Ըստ օմբրոսների՝ խոստանալով միայն ծեծը կամ բռնությունը չէ, խոստանում են նաև այն դրամները, որոնց ակամաստեւ է եղել Անդրեասյանը: Օմբրոսները հավելում է, որ կալանավորներից այնպիսի դասնություններ է լսել, որ «անգամ ֆաբրիկ կացեին»:

Օմբրոսներ Կարեն Անդրեասյանը և Միացյալ Թագավորության դեսպան Էլեթրին Լիչը երեկ հանդիպեցին կալանավորների հետ:

Ներկայացված միջանկյալ զեկույցում էլ օմբրոսները ներկայացրել է իրավիճակը կալանավորներում, ոստիկանության ստորաբաժանումներում և ձերբակալված անձանց դահճան կայրերում, ՀՀ ՊՆ զորամասերում, հասուն դորոցներում, զիցերոթիկ հաստատություններում, մանկասանոցում, ինչպես նաև հոգեբուժական հիմնարկներում և սոցիալական խնամքի հաստատություններում: Այցելության ժամանակ Անդրեասյանը հանդիպել է նաև ցմահ դատապարտվածներին: «Իրավիճակը մի օր տայթելու է: Մենք թունելի վերջում լույս չենք տեսնում», ցմահ դատապարտվածների խոսքն է փոխանցում Անդրեասյանը՝ հավելելով, որ իրեն այդպես անհասկանալի մնաց, թե ինչո՞ւ ցմահ դատապարտվածների մասին օրենքի նախագիծը ԱԺ-ում հայտնվեց փակուղում: «Ցմահների հարցերով ոչ ոք չի ուզում ավելորդ հերոսանալ, լավամարդ լինել: Ցմահ դատապարտվածների լրբիինզը մոռացվել է»:

«Ազգ»-ը վերջերս անդրադարձել էր նախագծին, որը նախատեսում է ցմահ դատապարտվածների սարիքային ստորին շերտի 18-ից դարձնել 21, իսկ դալանական վաղաժամկետ ազատման համար դիմելու համար նախատեսված 20 տարին դալանական: Անդրեասյանը նշում է, որ ցմահ դատապարտվածների մեջ կան մարդիկ, ովքեր խորհրդային հասարակարգի օրոք 18-20 տարեկանում դատապարտվել են անզգույց ստանության համար, անկախության սարիքներին նրանց դատապարտվելուց հետո: Անդրեասյանը նշում է, որ ցմահ դատապարտվածները չեն կարողանում փոխվել է ցմահի, իսկ առջեւում մի ամբողջ կյանք է, որ մարդ անցկացնում է կալանավայրում: Կալանավայրերում ամենալուրջ խնդիրը շարունակում են մնալ գողական բարեբեր: Այս առնչությամբ ՄԻՊ-ի և ԶԿԳ սնտրոնային տեսակետները տարբեր են: ՄԻՊ-ում համոզված են, որ գողական բարեբեր կալանավայրերից են գալիս հասարակություն, ԶԿԳ-ում էլ հակառակ տեսակետն են դնում: < . >

Մինչև սեղսեղներ ռիսկի վրա հիմնված ստուգումների կանցնեն բոլոր 17 գերատեսչությունները

Այս մասին երեկ հայտնեց էկոնոմիկայի նախարար Վահրամ Ավանեսյանը: Նա մասնավորապես նշեց, որ արդեն 10 գերատեսչություններ են կայացրել են ռիսկի հիման վրա ստուգումներին անցնելու սկզբունքներն ու ստուգաթերթերը, իսկ մնացած 7-ն էլ դա կանեն մինչև սեղսեղներ:

Պեսական կրկեսի ներդրումային ծրագիրը երկարացվեց

Պեսական գույքի կառավարման վարչության ղեկավար Արման Սահակյանը երեկ կառավարության նիստում առաջարկեց երկարացնել «Պեսկրկեսի» գնորդ ընկերության ղեկավարության գործառնականության կատարման ժամկետը: Դա դալանական ծրագրից էր նրանով, որ շերտի հիմնամտորդ-ման համար կատարված գրեթե 108 մլն դրամ ներդրումից հետո դարձվել է, որ այն չի համարադատվում սեյսմակայունության դաշտից: Ուստի որոշվել է շերտի ֆանդել ու նորը կառուցել: Եթե նախկինում կրկեսի ներդրումային ծրագիրը ղեկ էր ավարտվել մինչև 2014-ի վերջը, ադա կառավարության երեկվա որոշումը այդ ժամկետը երկարացվեց մեկ տարով՝ մինչև 2015-ի վերջը:

2 մլրդ դրամ ներդրումներով ջերմոցային ՏՆՏՆություն Կոսայի մարզում

«Այլընտրանքային էներգիա» ՍՊԸ կողմից իրականացվող ներդրումային ծրագրով 2013-ի հուլիսի 20-ից մինչև դեկտեմբերի 1-ը ներառյալ ներմուծվող 300 մլն դրամ գերազանցող արժեքով արտադրության ավելացված արժեքի հարկի (ԱԱՀ) վճարման ժամկետը կառավարությունը երեկ հետաձգեց մինչև 2016 թ. հուլիսի 20-ը: Այս ծրագրով Կոսայի մարզում կառուցվող 5 հա ջերմոցային ՏՆՏՆության համար ընկերությունը նախատեսում է իրականացնել ավելի քան 2 մլրդ դրամի ներդրում: Դա շերտի կողմնակցին հղանական արտադրության ժամանակակից սարքավորումներ, որոնցով նախատեսվում է սարեկան թողարկել շուրջ 1,4 մլրդ դրամի արտադրանք: Արտադրանքի գերակից մասը կարահանվի Ռուսաստանի Դաշնություն և Վրաստան: Ծրագրի իրագործմամբ կստեղծվի մոտ 100 աշխատատեղ՝ 80-90 հազ. դրամ միջին աշխատավարձով: Ա. Մ.

Մսամբույսի հռչակագիր՝ դարաբաղյան խնդրի մեկտողանոց անդրադարձով

1-ին էջից
Որ ազգերի ինքնորոշման իրավունքի մասին չի խոսվում, իհարկե, ԵԱԳԿ բնութագրականներից է, սակայն դարաբաղյան հարցում այլ են մեկնաբանությունները, ի համեմատություն, ստեմք, արխայական ու հարավսլավոնական խնդրների դարաբաղի, երբ գրեթե յուրաքանչյուր միջազգային մակարդակով արված հայտարարությամբ նշվում է սարածների վերադարձը տեսելու ցանկություն մասին:
Նույն այս փաստաթուղթը, որտեղ սարածային ամբողջականությունը շերտից է որդես սկզբունք, ընդգրկում է նաև Արխայիցի և Զարավային Օսիային վերաբերող դրույթները՝ հակամարտությունների առնչությամբ ընդհանուր ձեռնարկներում: Մասնավորապես, հռչակագրի 33-րդ դրույթը «կոչ է անում ակտիվացնել ֆաղափական ջանքերը՝ չլուծված հակամարտությունների խաղաղ և կենսունակ լուծման համար նույնպես», ինչպես նաև ԵԱԳԿ ղեկավարությանն ու հակամարտությունների կողմերին կոչ է անում կրկնադասկե ջանքերը ձգձգված հակամարտությունների լուծման համար Կովկասում և Սուդանում:

Ների ադաօկուդացման գործընթացի սկիզբն ադաօկուդի համար և առաջարկում է համաձայնեցնել Արխայիցի և Ցիսիվայի սարածաբանության ներքին տեղահանվածների անվտանգ և արժանապատիվ վերադարձի մեխանիզմները»:
Թեև խորհրդարանական ձեռնարկում ընդունված փաստաթուղթը անմիջական ազդեցության ոչ մեխանիզմներ ունեն է, առավել էա, ոչ էլ իրավասություն, այդուհանդերձ, դրանցում ներկայացված ձեռնարկումները հետագայում հիմք են դառնում այլ ավելի կարեւոր և ուժ ունեցող փաստաթուղթերի համար, ուստի անհանգստացնում են հայաստանի արտադրություններն անգամ հարկ է ոչ թե անուշադրության մասնել, այլ աշխատել, որդեսից այդպիսի հետագայում չլինեն: Ա. Պ.

Վահե Հակոբյանը Մյունխի մարզդես կդառնա

1-ին էջից
Հովիկ Աբրահամյանի՝ ԱԺ-ում ՎՊ հավելվածության վերաբերյալ արված արտահայտությունների վերաբերյալ, թե թալանել են, և Ծարնազանովն էլ երկրորդել է, Է. Ծարնազանովը հերքեց, թե ինքը թալանի մասին է խոսել, բայց որ չիրականացված աշխատանքի համար դաշտումները ղեկ էր դրած, դա ասել է և ասում է: Եւ դա ղեկ էր տեղի ունենա ֆրեական դատախազականությունների ճանադարհով: Կուսակցության ղիրորոշումը եղել է մնում է հստակ՝ օրենքի խախտումը ղեկ էր դրած: Իսկ իրավական գնահատականների համար կա դատարան, եթե ֆնոնությունը դարձի, որ մարդիկ մեղավոր են, կդատվեն: Դե իսկ ՀՀԿ գործադիր մարմնի համար ամեն ինչ դարձ է եղել երեկ և եկել են ընդհանուր հայտարարի:
Ինչպես միջոց՝ ԳՄ նիստից հետո հասանելի էր ԱԺ նախագահ Հովիկ Աբրահամյանը: Նա նշեց, որ ուրեւ զնահասական չի եղել նիստին, որոշում է կայացվել ուղղակի: «Ձեր ցանկությունը չիրականացավ», կասակեց նա՝ լրագրողներին դիմելով: Հարցին, թե նա իրադարձականը հնարավոր է եւս մեկ անգամ, դատախազներ, որ մնան հարց չի ֆնարկվել: Վարչապետի անձի շուրջ օջոհային սկանդալին չի հավասում: Իր և վարչապետի հարաբերությունները լարված են. «Եթե մանուկն մայեմք այդ, իրականում ոչ», ասաց: Նախագահի հայտնի ելույթը խորհրդակցության ժամանակ չի կարծում, թե կոչ էր: Եղել է ՎՊ հավելվածություն, ինքը տղավորություն է ուղղել ՎՊ նախագահին, բայց ֆնարկումներից հետո ամփոփիչ ելույթ է ունեցել ու շատ հստակ զնահատակներ է սվել: Իսկ ահա նման դեմքերում ինչպես վարվելու վերաբերյալ էլ երեկ ՀՀԿ ԳՄ-ն որոշում է կայացրել: Հնարավոր է, որ Իսխան Զարադյանը իրադարձական ներկայացրի: Նման հարց կուսակցությունում չի ֆնարկվել, բայց «Երբեք մի ասեք եր-

բեք», ասաց ԱԺ նախագահը: «Սլաֆները Ձեր դեմ էին ուղղված ԳՄ նիստում», հարցն ուրիշ կերպ հնչեցրին լրագրողները: «Ոչ մի սլաֆ ուղղված չէ իմ դեմ, բացի մանուկի սլաֆներից», ասաց:
Իսկ որ Հ. Աբրահամյանի ազգականը ֆնոնային դիվալտելի էր ձեռնարկել՝ այս հարցին Հ. Աբրահամյանը չխոսակեց մեկնաբանություն սալ: Դիվալտելի էր եղել է բոլոր հողոգտագործողների համար: Ուրեւ սահմանափակում, թե անադաօկուդ խալի համար է, չի եղել: Զարափական ենթատեսուց չուզեց տեսնել այդ բոլորում, չուզեց ոչ մեկին մեղադրել, բայց և նշեց, թե իրականություն է, որ իր հարազատները վճարել և օգսվել են դիվալտելից: «Իսկ եթե իմ ազգականներն իրավունք չունենին օգսվելու», ասաց ԱԺ նախագահը և ավելացրեց, որ ոչ մեկից չի վիրավորվում, այլ միայն դատարան կատարելու համար է վիրավորվում:

Ուղղում

Անվան անտոկություն և իմ անուշադրության դատախազ, մեր թերթի նախորդ՝ հուլիսի 4-ի համարում իմ ստորագրությամբ լույս տեսած «Անհանդուրժողականություն» վերնագրով հոդվածում թույլ են սվել մի ցավալի սխալ՝ դարձնել Էլիոս Մասեխյանի անունը կարդացել ու ներկայացրել են Էլիոս Մասեխյան, որի համար ներողություն են խնդրում հարգարժան մեր հայրենակցից: < . >

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հասարակության ԻԲ սարի
Հիմնադիր և իրադարձիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 0010, Հանրապետության 47
e-mail: azg@azg.am, azg2@arminco.com
www.azg.am

Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՍԵԱՆ հեռ. 060 271117
Խմբագիր
ԴԱՐՈՅԻ ՅԱԿՈԲԵԱՆ հեռ. 060 271113
Հավակարանություն (գովազդ) հեռ. 582960
060 271112

Լրագրողների սեմեակ հեռ. 060 271118
Հանակարգ. ծառայություն հեռ. 060 271115
Շուրջօրյա լրատվական ծառայություն
հեռ. 060 271114, 010 529353
Հանակարգային ծառայություն՝ «Ազգ» թերթի

Թերթի նիստերի ամբողջական թե մասնակի արտադրությունը տղադր մանուկի միջոցով, ուղղորդողականություններ կան համազանցով, առանց խմբագրության գրաւոր համաձայնություն ասիլ արգելում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրենքի:
Նիստեր չեն գրախօսում ու չեն վերադարձում:
Գ տղալ յորդաններ գովազդային են, որոնց բովանդակություն համար խմբագրությունը դատախազական չի կում:

“AZG” Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 60 271117
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 0010

Վերահսկիչ լուրջ քաղաքացիականները եւ օժտւած սկանդալը. ո՞րն է խաղաղույժը

1-ին էջից

Պարզ է, որ գործող նախագահի չի կարող երրորդ անգամ անընդմեջ առաջարկվել, հետեւաբար հաջորդ նախագահի ամենահավանական թեկնածուն դառնալու է այսօրվանից սեղ զբաղեցնի իշխանական համակարգի «ամենագրավիչ» վարչապետի դառնալու: Գաղտնիք չէ, որ վերջին սարիներին ձեռնարկված ավանդույթի համաձայն, նախագահի ամենահավանական թեկնածուն գործող վարչապետն է: Յիշենք Ռոբերտ Ջոզարյանի եւ Սերժ Սարգսյանի դարազան, վերջիններս նախագահի իրենց թեկնածությունները առաջարկեցին լինելով գործող վարչապետներ: Յետեւաբար հեռացող նախագահի դարազայում վարչապետի դառնալու դառնում է ռազմավարական նշանակության եւ այն զբաղեցնող կամ կլինի նախագահի ամենահավանական թեկնածուն, կամ ծանաղարհ կհարթի այդ թեկնածուի համար:

Սա մասվոր, անալիտիկ ու ֆաղափական հնարավորությունների խորությունը հասկանալու համար: Մասնավորապես դարձ է, որ լավ երեւացող այս դաշնակցային ֆաղափական ընդդիմադիր ուժերը նախընտրեցին լինել օլիգարխիայի կողմին իրենց ամենօրյա ասուլիսներում նրանց մեծամասնությունը դառնալու էր վարչապետի հրաժարականը, այսօրվան ջուր լցնելով օլիգարխիայի ջրաղացին: Յետեւաբար հարց է առաջանում՝ սա իրավիճակի սխալ գնահատում է, թե՞ 200 հազար դոլարի ազդեցությունը: Կարծում եմ իրադարձությունները մեկ անգամ եւս աղացուցեցին, որ յոթնամյա կրթությամբ մեր «սիրելի» օլիգարխիան սակայնական առումով ավելի զբաղեց է գործում, քան հայրենի «փայլուն» կրթությամբ ընդդիմությունը, որն օգտագործվում է նույն այդ օլիգարխիայի կողմից:

Եվ այսպես, ձեռնարկվում է ֆաղափական նոր իրավիճակ, երբ հայրենի օլիգարխիան, սերտաձած իշխանական որոշ խմբերի հետ, ինքնուրույն ֆաղափական գործունի է վերածվում եւ իր ասաններն է փորձում ցույց տալ, ինչպես հասկանալով, որ գործող վարչապետի դիրքերի ուժեղացումը միայն վստահություն է իր մեծամտորհային դրությունը սնտեսության մի շարք ճյուղերում: Իսկ վարչապետի վարած արտաքին քաղաքականությունը ուղղված ֆաղափականությունը վնասում է ինքնակամուրնը մեր մեծամտորհային դիրքերը օլիգարխիայի բացարձակ դիրքը ղեկավարության նկատմամբ:

Ստեղծված իրավիճակում թերեւս վճռորոշ կարող է լինել նախագահի հստակ դիրքորոշումը, ինչը արտաքին վերջին խորհրդակցության ժամանակ: Սակայն մի բան դարձ է, որ ինչպես ասում են՝ Պաղտոնի արկղը բացվել է եւ այն նորից չէս փակի, եւ կուլիսային դաշնակցային շահապետական կուսակցությունից դուրս է եկել ընդհանուր ֆաղափական եւ լրատվական դաշն, հետեւաբար իրավիճակը կարելի է ժամանակավորապես խաղաղեցնել, սակայն դա հարցի լուծում լինելի չի կարող, քանի որ մենք պահանջներ եղան դաշնակցային առաջին ռազմադին եւ բացառված չէ, որ հետագայում խորհրդարանական եւ նախագահական ընտրությունների մոտենալուն հետ էլ ավելի սրվի ներքին լարվածությունը եւ ի հայտ գան նոր, այս անգամ փոխադարձ, կոմպրոմիսներ եւ սկանդալներ:

Հունիսի 17-ին «Ազատություն» ռադիոկայանին սված հարցազրույցում գործող վարչապետը հստակ կերպով հայտարարեց, թե նախագահական ամբիջաններ եւ հավակնություններ չունի, հետեւաբար կառավարության ղեկավարի դեմ սկսված արշավը մի ժամանակ ֆաղափարհի սղակորություն է թողում, ինչը սակայն մաեւ հնարավորություն է տալիս սենեկու, որ վարչապետի հեռացումը երազող օլիգարխիայի համակարգի համար սա ինչ է, նա արդեն նախագծում է աղապա Հայաստանի իր սեւականը, ինչը ՀՀ ֆաղափացու մոտ միայն սարսափ կարող է առաջացնել:

Հասկանալի է, որ այս դաշնակցությունը հայրենի ֆաղափական կուսակցությունները դեմ է որոշակի դիրքորոշում ցուցաբերելու լինելու ոչ թե դեմքերին դասիվ հետեւողներ, այլ դրա մասնակիցը ու հասկանալու, որ դեմքերից արտաքին հանձնել մեր «սիրելի» օլիգարխիայի ձեռքը չի կարելի, այն իր մեջ լուրջ սղառնալիքներ է դարձնում, իսկ այդ ուժին կանգնեցնել կարող է միայն գործող կառավարությունը նախագահի ու վարչապետի գլխավորությամբ:

ՄԱՆՎԵԼ ԲԱՅԵՑՅԵԱՆ

Մինչ մերոմ նախարարներով, դասազանավորներով եւ մյուսներով զբաղված են Վերահսկիչ լուրջ քաղաքացիական փոխդարաբանումներով, Հայաստանի ւրսում, Ազգային ժողովում հանդես է գալիս արդեւանական լորբիինգի ներկայացուցիչ մի սիկին եւ խոսում «արդեւանական 20 տկոս գրավյալ սարծմերից», «խոջալուի ցեղաստորանություն իրականացրած հայրենից»: Հայաստանին ազետոր կոչում: Այս սիկինը, դասկերացրեւ, Մոլոդվայի ներկայացուցիչ

րել, որ այստեղ կան այնտեղ ցեղաստորանություն է եղել, շաս նման է մեր հարեանների կողմից ամեն օր հնչող միօրինակ հայտարարություններին: Ես զսնում եմ, որ սիկին փաստաբանը դեմ է ավելի կոռեկցիոներ իր արտադասությունների մեջ», ասաց մեր խորհրդարանի փոխխոսնակը: Մոլոդվայի սիկինը փորձեց արդարանալ, թե դասկեր չի կասում, հակամարտության մանրամասների մեջ էլ չի ուզում խորանալ, այլ միայն սառեցված հակամարտությունների զոտում մար

ածելու հրավիրելով ուրիշների կարծիքը եւս լսելու: Այսօրվան «Իրավունքի գերակայության եվրոպական չափորոշիչները եւ իշխանությունների հայեցողության սահմանները Եվրոպայի խորհրդի անդամ երկրներում» համաեվրոպական խորհրդածողով: Արդեւանական խավիարը, փաստրեն հասավ Երեւան, ու Հայաստանի ւրսում անգամ դրետուրվեց Ն. Ջոհրաբյանի ասած նավթային դուլարների ողջ փայլը: Իսկ մերոմ հազիվ ֆեյսբուկյան լրեստական սկանդալ են բացահայտում:

Արդեւանական լորբիինգ Հայաստանի մայրաքաղաքում

մի փաստաբան էր՝ Աուրելիա Գրիգորիու: անունով: Սա տեղի է ունեցել հայոց խորհրդարանում ընթացող համաեվրոպական համաժողովի ընթացքում, երբ մոլոդվայի սիկին փաստաբանը ելույթ էր ունենում սառեցված հակամարտությունների զոտում մարդու իրավունքների վերաբերյալ իր գեկույցում: Պասկերացրեւ՝ նրան ծախահարողներ եղան խորհրդածողովականներից: Իհարկե, նրան ամիջապես դասասխանեցին: Նախ դա արեց եվրոպական կառույցներում երկար ժամանակ Հայաստանի դասկերակության կազմում աշխատած Աժ փոխխոսնակ Հերմինե Նաղդալյանը, որն ամիջապես խոսք վերցրեց եւ մոլոդվայի փաստաբանուհուն զգուցացրեց՝ միջազգային խորհրդածողովում ու հայոց դաշնակցային սարծմերը կեղծ տեղեկատվություն սարածելու համար չօգտագործել եւ ուրիշների դասկերներ չհրականացնել: «Ես կարծում եմ, որ այստեղ ներկա բարձրաստիճան հյուրերը դեմ է անդալան իրենց անհամաձայնությունը հայտնել, որ գիտական կոնֆերանսը որոշ մարդիկ փորձում են վերածել անթույլատրելի մանրկամ: Այսօրվան հարցի մանրկամներ տեղի են ունենում այնպիսի լարանում, որտեղ կան մասնագետներ, ովքեր սիրադետում են թեմային, իսկ հայտարար

դու իրավունքների ոտնահարումից եր ուզում խոսել: Լիսվայի մարդու իրավունքների դասկերում այստեղ խառնվեց, թե Մոլոդվայի սառեցված հակամարտությունից բա ինչու չի խոսում մոլոդվայի փաստաբան սիկինը, իսկ դարաբայում հակամարտության վերաբերյալ նրա անդադարձի ոչ տեղի է ճիշտ ընտրված, ոչ ժամանակը: Նրան միացավ մեր Սահմանադրական դասարանի նախագահ Գագիկ Հարությունյանը՝ առաջարկելով դադարեցնել մանրկամը եւ նույնիսկ ընդհատելով իրեն ընդհատել փորձող փաստաբանուհուն՝ նրան հարգանք

Բայց դե այդ՝ համաեվրոպական խորհրդածողովը երել շարունակվում էր, եւ լուրջ-լուրջ մանրկեց բարդ-բարդ թեմաներ դասական եւ սահմանադրական վերահսկողության աշխարհի փորձից, իրավունքի գերակայության եւ օրենսդիրի հայեցողության սահմաններից խոսեցին այնտեղ, դեմ վերջում էլ ընդհանուր թեմայի վերաբերյալ հուշագիր ընդունեցին: Վերը կասարվածին մերոց լրջորեն անդադարձի կարիքը կա փաստրեն՝ հետեւություններ անելու հրամայականով:

Մ. Խ.

Ղիդակսիկ նյութեր՝ տնտեսության խնդիրներ ունեցողների կրթական հաստատություններին

Երել «Տաշիր» բարեգործական հիմնադրամը, Սանվել եւ Կարեն Կարապետյանների գլխավորությամբ, տնտեսության խնդիրներ ունեցողների կրթական հաստատություններին նվիրաբերեց 14 անուն բրայան դիդակսիկ նյութեր, որոմ հասուկ Հայաստանի համար հիմնադրանի դասկերով արտարվել են Լեհաստանում: Նյութերի տեսականին եւ ֆանակը որոշվել են նշյալ կրթոջանների դասանջարկի հիման վրա: Ինչպես նեցե Աժ դասազանավոր Կարեն Կարապետյանի գրասեւյակի ղեկավար Արսակ Ճաղարյանը, Կարապետյանների ընտանիքի մեական ուժադրության կենտրոնում են բոլոր ոլորտները, որտեղ իրադես առկա է աջակցության սուր անհրաժեշտություն: Բնականաբար, առավել խոցելի խմբերի աջակցությունը շարունակական բնույթ ունի: Այս դարազայում հաշվի է առնվել ֆիզիոլոգիական խնդիրներ ունեցողների՝ հասարակության կիհրավ անդամ զգալու, նրանց կրթության, աղա եւ համադասախան աշխատանք ունենալու համար բավարար դաշնակցներ ստեղծելու ցանկությունը: Ծրագիրն իրականացվել է «Հանգրվան» ՀԿ առաջարկությամբ, որի նախագահ Սեւյա

Սվիրիդենկոն եւ ծրագրի սուրեն Կարեն Ղազարյանը մանրամասն ներկայացրեցին դիդակսիկ նյութերն ու դրանց անհրաժեշտությունը՝ նեցելով, որ այս նյութերը ոչ միայն դորոցահասակ երեխաների համար են, այլեւ կյանքի սարբեր փուլերում տնտեսությունը կորցրած անձանց, որոնց համար իրականացվում են սարբեր կրթական ծրագրեր: Երեւանի տնտեսության խանգարում ունեցող երեխաների թիվ 14 դորոցի սուրեն Ալեքսան Ահարոնյանը շեցեց, որ ըստ էության անկախությունից հետո ուսումնական եւ մեթոդական համադաս

ասխան նյութեր հայթայթում են մեծ դժվարությամբ, եւ «Տաշիր» նման նվիրատվությունը զգալի օժանդակություն է իրենց համար: Կարապետյանների ընտանիքին իրենց շնորհակալական խոսքի ասացին մաեւ Երեւանի կույրերի երեկոյան դորոցի սուրեն Ալվարո Հովսեփյանն ու հարբերդի մանկասան փոխսուրեն Իրինա Յաղոբյանը՝ շեցեցելով, որ մասնավոր հասկանի ցանկացած աջակցություն անգնահատելի է տնտեսական խնդիրներ ունեցող մարդկանց համար: «Տաշիր» բարեգործական հիմնադրամի մամուլի ծառայություն

Մայրաքաղաք կամ Ասանա

Թե ինչո՞ւն անհավանական քվազոդ ծրագիրը դարձավ զարմանալի իրողություն

Մարդկային չափանիշներով սասնահինգ սարին այդքան էլ սեռական ժամանակաշրջան չէ: Պատմության համար այդքան սարին լոկ ակնթարթ է: Ղազախստանի դարազայում համոզվում են, որ սասնահինգ սարին իսկական հրաժ կերտելու ժամանակամիջոց էր: Այդ հրաժի շնորհիվ իմնիժիսան Ղազախստանի Հանրապետության խորհրդանիշը դարձավ նրա երիտասարդ մայրաքաղաքը:

Ղազախստանի նախագահ Նուրսուլթան Նազարբաևի 1997թ. հոկտեմբերի 20-ի հրամանագրով գավառական Ամնոլա քաղաքը 1997 թ. դեկտեմբերի 10-ից դաժսոնադես հայտարարվեց հանրապետության մայրաքաղաք:

իրհանգվել է երիտասարդ մայրաքաղաքի դիմագիծն իրել սնեստության, քաղաքականության և մշակույթի կենտրոն: Ասանայի ճարտարապետական կազմին հայտնվեցին հաղադրության եւ համերաժխության դալաժը (Բուրգը), հան-Շաժըրը, Բայթերեկը եւ քաղաքի այլ խորհրդանիշներ: Իրականում, անուոս, քաղաքի գլխավոր ճարտարապետ կարելի է համարել նախագահ Նազարբաևին, որը հանախակի անձանք է մասնակցում Ասանայի նորագույն ճարտարապետական նախագծերի մշակմանը եւ մայրաքաղաքի գլխավոր սեսարժան վայրերի բացման արարողություններին:

յաժ այս հայտարարությունը վերջերս է արվել, դրա իրագործումը սկսվել է դեռևս 1998 թ.: Ղազախստանյան երիտասարդ մայրաքաղաքում բացված առաջին բուրգը 1998 թ. դարձավ Եվրասիական ազգային համալսարանը: Այսօր Ասանայի եւ Ղազախստանի ես մեկ առաջատար բուրգ է «Նազարբաև» համալսարանը:

Բացի դրանից՝ Ասանան երիտասարդության քաղաք է: Այստեղ են գալիս արդարադիր երիտասարդներ Ղազախստանի բոլոր անկյուններից, որոշուցի իրենց ավանդը բերեն մայրաքաղաքի զարգացմանը: Մայրաքաղաքի սեղանիխումը Ամնաթից Ասանա հանգեցրեց նոր մայրաքաղաքի բնակչության սրընթաց աճի: Տասնհինգ տարվա ընթացքում մայրաքաղաքի բնակչության թիվը աճեց 2.5 անգամ՝ 300 հազարից հասնելով մինչև

Ասանա. Ղազախստանի մայրաքաղաքը 15 տարեկան է

Ղազախստանի մայրաքաղաքի անվանումը հայտնի բարձրանվում է հենց դարձադես «մայրաքաղաք»: Վաղը, հուլիսի 6-ին, Ղազախստանի երիտասարդ մայրաքաղաքը նույն է իր սասնահինգաժակը: Ընդամենը սասնահինգ տարվա ընթացքում Ասանան հսկայական ճանադարի է անցել՝ սախասանից մինչև ժամանակակից մեգադոլիս, որն ունի մշտադես փոփոխվող, մեծացող, իր անկրկնելի սեսն ու ոճը:

սության նոր մայրաքաղաք: Այդ որոշումը թելադրված էր քաղաքի կարեւոր աժխարհադադաքական դիրքով: Այն զսնվում էր Եվրասիայի ամենակենտրոնում, ուներ քաղաքի զարգացման համար բավականաչափ ազատ հողեր, ինչոքես նաեւ անհրաժեժես տրանսդորսային եւ կոմունիկացիոն ենթակառուցվածքներ:

Պեսության դեկավարի այս գաղաքարին մարդիկ միանգամից չիավաժացին: Թվում էր, թե երկիրը նոր-նոր է գրվա բարձրացնում այն ճգնաժամից, որում զսնվում էին հեսխորհրդային բոլոր դեսությունները նախկին ԽՍՀՄ-ի փլուզումից հեսո: Չկային ոչ միայն ֆինանսական, այլ նաեւ մարդկային ռեսուրսներ նախագահի դալաների իրականացման համար: Ղազախստանի մայրաքաղաքը Ասանա սեղանիխելու որոշման ընդունման սասնահինգաժակին նվիրված իր ելույթում, 2012 թ. դեկտեմբերին Նուրսուլթան Նազարբաևը նեել է. «Տասնհինգ տարի առաջ ես ստորագրել եմ հրամանագիր Ամնոլա քաղաքը Ղազախստանի մայրաքաղաք հայտարարելու մասին: Հիժեելով այդ տարիները, կարելի է ասել, որ ռաժս հոռեսեսներ կային, ովքեր կասկածում էին այդ քաղաքի ճամարաժիության մեջ: Սակայն կային եւ մեծ թվով լավաժեսներ, ովքեր առաջին օրվանից եկան նոր մայրաքաղաք եւ սկսեցին ակտիվ մասնակցություն ունենալ նրա զարգացման գործում: Իրել քաղաքական գործիչ եւ դեսության դեկավար, ես գնացի ծայրահեղ ու վճռական քալերի: Այլ կերպ այն ժամանակ հնարավոր չէր: Ամհրաժեժես էր ամբողջ միջազգային հանրությանը եւ իմեներս մեզ ցուցադրել, թե ինչի է ընդունակ մեր երկիրը: Եվ մենք ադացուցեցինք, որ ի վիճակի ենք լուծել մեծ խնդիրներ: Այսօր համոզված կարելի է ասել, որ դա ճիժես որոշում էր, եւ գաղաքարը ամբողջովին իրականություն դարձավ: ... Ասանան Ղազախստանի ձեռքբերումների խորհրդանիշն է»:

Հայտնի են այսդիսի թվալներ. Ասանայի կառուցման գործին մասնակցել են Ղազախստանի 71 քաղաք, 432 ժինարարական ընկերություն, 135 գործարաններ ժինարարությունը մասակարարել են անհրաժեժես ժինանյութերով: Ղազախստանի ընկերությունների հես նոր մայրաքաղաքը կառուցել են Իսաիայի, Ֆրանսիայի, Թուրքիայի, Շվեյցարիայի եւ այլ երկրների ընկերությունները: Հենց սկզբից նրանց առջեւ բարդ խնդիր դրվեց. կառուցել մի քաղաք, որը կխորհրդանշի ամենալուսավոր եւ ամենահամարձակ հեռանկարները: Եսիլ գեթի ձախ կողմում կառուցվող գլխավոր բարդ կառույցների նախագծման վրա աժխաժեւ են անվանի մասնագետներ Կիսե Կուրոկավան ճարտնիայից եւ Նորման Ֆոստերը Եվրոդայից: Կուրոկավայի գլխավոր հասակագծի համաձայն, ճարտարապետական ոճի մեջ միաժեղվել են ժամանակակից եվրոդական դիզայնը եւ ասիական մերդաժնակությունը, ինչի արդյունքում խոր

778 հազար մարդու (2013 թ. թվալներով):

Եիժես է ասված, որ կասարելությանը սահման չկա: Նուրսուլթան Նազարբաևն իր ելույթներից մեկում ասել է, որ դես է ավարտին հասցնել իսկական մայրաքաղաքի վիճակը: Այս հայտարարության համաձայն՝ Ասանայում դեռ անելիլ ռաժ կա:

Ղազախստանցիները չեն ծագում մայրաքաղաքի օրը նեել ցնցող արարողություններով, ինչոքես դա անում են ռաժայլ երկրներում: Եվ դա բոլորովին էլ դայմանադրված չէ քաղաքի երիտասարդ տարիքով: Ուղղակի այնտեղ կարծում են, որ ֆինանսական միջոցներն ավելի լավ է ծախսել քաղաքի բարեկարգման վրա, այլ ոչ թե մեկնագաժյա գվարձաններին, ինչոքիսի են, օրինակ, համաժխարհային էստրադայի աստղերի մասնակցությամբ ընթացող ռաժ թանկ համերգները: Ասանայում ընթռնումով ասում են, որ այդ ամենը կլինի, բայց ռաժ ավելի համեստ ծավալներով: Վաղվա արարողությունների մեծ մասն անցնելու է քաղաքի բաց հրադարակներում:

Այսօր Ասանան իրավամբ կարելի է համարել մշակութային, քաղաքական եւ հասարակական կյանի դեսական կենտրոն: Դառնալով Ասիայի ամենախոսիսային մայրաքաղաքը՝ իր մեջ է առել մշակութային, բարերի եւ բնակչությունների բազմազանությունը: Գսնվելով Եվրասիական մայրցամաքի ամենակենտրոնում՝ Ղազախստանի երիտասարդ մայրաքաղաքն արդեն հասցրել է դառնալ համաժխարհային մասժսարի բազմաբնույթ միջոցառումների կազմակերմման եւ անցկացման վայր: Արժե իժեել 2010 թ. անցած ԵԱՀԿ գազաթաժողովը, ինչոքես նաեւ մշակական հիմուններով այնտեղ անցկացվող համաժխարհային եւ ավանդական կրոնների համագումարները: Աժխարհում հայտնի են դարձել Ասանայի սնեստական ֆորումները, որոնց մասնակցում են համարել, աժխարհահռչակ գիժնականներ ու հասարակական գործիչներ, ինչոքես նաեւ տարբեր դեսությունների դեկավարներ: Ասանան ընթրված է EXPO-2017 միջազգային մասնագիժացված ցուցահանդեսի իրականացման վայր, որտեղ գլխավոր թեման է լինելու «Ադադայի էներգիան»: Այս ամենը վկայում է Ղազախստանի միջազգային բարձր վարկի, մեզ բարեկամ այդ դեսության, նրա ժողովրդի, ազգի առաջնորդ Նուրսուլթան Նազարբաևի նկաժամբ վստահության ու հարգանքի մասին: Ղազախստանի ադադան անալաժեիլորեն կադվել է մայրաքաղաք Ասանայի ադադային:

ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի «Աժխարհի քաղաքի «խելադի քաղաքներից» մեկը

1999 թ.» իր շնորհանդեսից մեկ տարի անց, Ասանան արժանացավ ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի մեդալին եւ «Աժխարհի քաղաք» դասվավոր կոչմանը: Արդեն 2003 թ. քաղաքը սեղ զսավ համաժխարհային Moodys Investor Service գործակալության ռեյտինգներում: Եվ ահա վերջերս Նուրսուլթան Նազարբաևը քաղաքի առջեւ ես մեկ խնդիր դրեց. մինչև 2017 թ. մսնել աժխարհի 50 «խելադի քաղաքներ» ռարը: Այսօր այդ քաղաքների առաջին հնգյակում են Վիեննան, Տորոնտոն, Փարիզը, Նյու Յորքը եւ Լոնդոնը: Չնա-

ԱՐԱՄ ՍԱՓԱՐՅԱՆ
Քաղաքական վերլուծաքան,
բաժնաիրական գիժությունների
թեկնածու

Ադրի Մանսուրը՝ Եգիպտոսի նախագահի ղափսոնակասար

Մուրսին եւ նրա գլխավոր զինակիցները չեղարկված են

Երեկվա համարում «Ազգը» գրել էր Եգիպտոսում սեղի ունեցած զինվորական հեղափոխության մասին: Հուլիսի 4-ի առավոտյան Եգիպտոսի զինվորական հրամանատարությունը ղափսոնակասար հայտարարեց, որ նախագահ Մուհամմեդ Մուրսին ղափսոնակասար է արված եւ ձերբակալված է: Նրան արել են ղափսոնակասարի մարտարարության շեղում եւ շուտով կարող են ներկայացնել մեղադրանքներ:

«Ալ Ահրամ» թերթի սյուլաներով, զինվորական ղեկավարությունը Մուրսին առաջարկել է արագ դադարել Թուրքիա, Զաթար կամ որևէ այլ երկիր (իր ընտրությամբ), բայց արագ դադարելու հրամարարված նախագահը հրաժարվել է լինել Եգիպտոսը:

Նաեւ հաղորդվում է, որ հուլիսի 3-ի ու յերեկոյան Մուրսի կողմնակիցներն եւ հակառակորդներն բախումների ժամանակ սղանվել է առնվազն 32 մարդ, այդ թվում՝ իրավադատ մարմինների 4 աշխատակից: Կան հարյուրավոր վիրավորներ:

Կահիրեում հուլիսի լույս 4-ի զիւերը կասարվել են մի արբ ձերբակալություններ: Կալանավորվել են նախկին վարչադատ Իւււււ Կանդիլը, «Մուսուլման եղբայրներ» արբժաման զերազույն առաջնորդ Մուհամմեդ Բադիան, նրա սեղակալ Ռաւադ ալ Բալուււււնին եւ «Ազատության եւ արդարության կուսակցության» առաջ-

նորդ Սաադ ալ Կասարնին: «Մուսուլման եղբայրներ» ավելի քան 300 ներկայացուցիչների ձերբակալման կարգադրություններ են արվել: Սկզբնական փուլում նրանց հավանաբար կներկայացվեն բաներից փախչելու կամ նման փախուսներից օււււնդակելու մեղադրանքներ:

Եգիպտոսի նախագահի ղափսոնակասար է նւանակվել Բարձրագույն սահմանադրական դասարանի ղեկավար Ադրի Մանսարը: Հուլիսի 4-ին նա երդում է սվել: 67-ամյա Ադրի Մանսուրը նախագահի ղափսոնը կզբաղեցնի անցման ժամանակաշրջանում՝ մինչեւ նոր ընտրությունների անցկացումը: Այդ մասին ազգին ուղղված հեռուստաերույթում հայտարարել է ղափսոնակասարի նախարար Աբդել Ֆաթահ աւ Սիսին: Նա ընդգծել է, որ բանակը մարդիկ չէ սանձնել երկրի քաղաքական ղեկավարումը: Գեներալ աւ Սիսին բնակչությանը կոչ է արել կարգուկանոն ղափսոնակասար:

Ադրի Մանսուրը 45-ամյա սարուով իրավաբան է: Սովորել է Եգիպտոսում եւ Ֆրանսիայում: 20 սարուց ավելի աշխատել է Բարձրագույն սահմանադրական դասարանում: Զաղաքական հայացքներով չափավորակամ է, որդես քաղաքական գործիչ անցյալում աչի չի ընկել, նախագահության թեկնածու չի առաջարկվել:

2012-ին մանակցել է նախագահական ընտրություններին վերաբերող նոր օրենքի մարկմանը, որի շնորհիվ «Մուսուլման եղբայրները» իրենցին իւխանությունը: Սահմանադրական դասարանի ղեկավար է նւանակվել Մուրսի կարգադրությամբ:

Բուն Եգիպտոսում իրադրությունը մնում է լարված: Մուրսի սաղայման լուրի հրադարակումից հետո Կահիրեի Թահիր հրադարակում ժողովուրդը ցնծության մեջ էր: Միւնույն ժամանակ սարբեր վայրերում արունակվում էին «Մուսուլման եղբայրներ» կողմնակիցների եւ հակառակորդների բախումները: Ֆրանսուրեսի սվյալներով, միայն Ալեքսանդրիայում, Մարսա Մասրուում, Միւնեում, Ֆայյումում եւ այլ քաղաքներում առնվազն 10 մարդ է սղանվել, հարյուրավոր ուրիւներ վիրավորվել են: Եգիպտոսում վերջին 1 արբաթվա զոհերի ընդհանուր թիվը մոտ 100 է:

Եգիպտոսում կասարված իւխանափոխությունը ողջունել են Սաուդյան Արաբիայի թագավորը եւ Արաբական Միացյալ Եմիրությունների ղեկավարությունը: ԱՄՆ-ի նախագահ Բարաք Օբաման եգիպտացի զինվորականներին հորդորել է իւխանությունը իրիսանցել ժողովրդավարական ձեւով ընտրված քաղաքական կառավարությանը եւ թույլ չսալ «Մուսուլման եղբայրներ» առաջնորդների անօրինական ձերբակալությունները: Ռուսաստանը Եգիպտոսի բոլոր քաղաքական ուււերին կոչ է արել «զուտ» լինել եւ մնալ «ժողովրդավարական» արջանակներում: Նման հայտարարությամբ հուլիսի 4-ին հանդես է եկել ՌԴ արգործնախարարությունը, հաղորդում է «Ֆիդարո» թերթի կայքը: Ինչ վերաբերում է Իսրայելին, այդ երկրի կառավարությունը առայժմ ձեռնադահ է մնում Եգիպտոսի իրադարձություններին առնչվող մեկնաբանություններին:

Կահիրեում ԱՄՆ դեսղանասան աշխատակիցները սարհանվել են

Հուլիսի 4-ին ԱՄՆ-ը հայտարարեց Կահիրեում ԱՄՆ դեսղանասան աշխատակիցների դարարիր սարհանում: Ֆրանսուրեսը հաղորդում է, որ Եգիպտոսից մեկնելու կարգադրությունը սարածվում է բոլոր դիվանագեսներին եւ նրանց ընսանիցների անդամների վրա:

ԱՄՆ իւխանությունները նախագուււարել են, որ Եգիպտոսում առաջիկա օրերին անկարգությունները միայն կուււեղանան, ուսի ամերիկացիները հնարավորության սահմաններում դես է հեռանան այդ երկրից:

Վերջին օրերին Կահիրեում ԱՄՆ դեսղանասունը արդեն մի քանի անգամ ենթարկվել էր հարձակումների: Ռդես նախագուււական միջոց՝ աղիլի 3-ին փակվել էր:

Երբ հունիսի 29-ին Եգիպտոսում բողոքի զանգվածային ցույցեր էին սկսվել, ԱՄՆ իւխանությունները դեսղանասան աշխատակիցների մի մասին թույլարել

էին լինել երկիրը: Դա սեղի էր ունեցել անկարգությունների ժամանակ մի ամերիկացու սղանության դեղից հետո: Պեսղեղարսամենը ԱՄՆ քաղաքացիներին հորդորում է չմեկնել Եգիպտոս, իսկ այնտեղ գնվողներին հեռանալու կոչ է արում:

Իր արգործնախարարությունը, որը Եգիպտոսի հակամարս ուււերին զսղվածության կոչ է արել, իսկ բրիսանահղասակներին հորդորել է Եգիպտոս մեկնել միայն «ճայրահեղ անհրաժեսություն» դեղումը՝ «բացարուււթյամբ Կարմիր ծովի առողջավայրերի»:

Պ. Բ.

Իսրայելը 1964 թ.-ին 80-100 տննաուրանի օսիղ է գնել Արգեսիսայից

Իսրայելի միջուկային զինանուցի զոյությունը վաս քողարկված «գաղսնի» է, սակայն այդ երկրի միջուկային ծրագիրը դես մնում է անթափանց: Հիմնվելով վերջերս բացահայտված վավերագրերի վրա, հեսագոսողներ Ուիլյամ Բյորը եւ Ավներ Կոներ Foreign Policy թերթում դասախանում են գլխավոր հարցերից մեկին. ինչդես եւ երբ Իսրայելին հաջողվեց հումք սասնալ միջուկային զենքի արարություն համար:

1964 թ. հուլիսի կեսերին ԱՄՆ դեսղեղարսամենը եւ ԿՀԿ-ն Արգեսիսայում եւ Իսրայելում ամերիկյան դեսղանություններին հանձնարարեցին սուղել, թե արգեսիսացիներն իրո՞ւ 80-100 տննաուրանի օսիղ են վաճառել հրեական դեսղությանը, սավում է հողվածում: Այդ մյուրը, որը հայսնի է նաեւ «դեղին կեկ» անունով, որդես վառելի է օգսագործվում ռազմական դյուսոնիում արարող միջուկային ռեսկոնրերի համար:

Ամերիկացի դիվանագեսները հասարեսցին գործարի փասը, եւ դեսղեղարսամենը հայսնվեց ծանր կացության մեջ, քանի որ ԱՄՆ-ը չէր կարող իր մերծավորագույն դաւանակցին դասծել եւ սիդել հրաժարվել միջուկային հավակնություններին, նւում եւ հողվածագիրները:

Իսրայելի միջուկային ծրագիրը սկսվել էր ֆրանսիացիների օգնությամբ Դիմոնի միջուկային ռեսկոնրի կառուցումից: Սակայն իւխանությանը վերջինս սկսել էր փնրել միջուկային վառելիքի նոր աղբյուրներ:

Սակայն իւխանության զուլս անցած զենքերալ Շառլ դը Գոլը եղաքես սահմանափակել էր ուրանի մասարարարումը Իսրայելին, եւ վերջինս սկսել էր փնրել միջուկային վառելիքի նոր աղբյուրներ:

Արգեսիսայ-Իսրայելի արունների մասին առաջին իմացել էին կանադացի հեսղույցները: Նրանք հայսնել էին բրիսանացիներին, վերջիններս էլ՝ ամերիկացիներին:

Իսրայելում ԿՀԿ գործակալներին չէր հաջողվել որեւէ բան դարգել «դեղին կեկ» մասին: ԱՄՆ դեսղան Ուիլյոնս Բարբուրին հանձնարարվել էր սեղեկություններ հայթայթել ավելի բարձր մակարդակով: Սակայն Իսրայելի արգործնախարարը խուսափողական դասախաններ էր սվել:

Ուրանի օսիղի գնումը Իսրայելի կարեւոր գաղսնին էր, բայց զլխավոր միջուկային գաղսնիղ Դիմոնում բանեցված ռեսկոնրային վառելիքը ռազմական դյուսոնիումի վերածող կայանի գոյությունը եւ, սավում է հողվածում:

Արգեսիսայական «դեղին կեկ» վաճառի եւ ռազմական նղասակներով դրա օգսագործման դասնությունը մարդկությանը հերթական անգամ հիւեցնում է ուրանի օսիղի վաճառի միջագային սահմանափակումների բացակայության եւ դրա հեսեանցների մասին:

Պ. Բ.

Լաիսական Ամերիկա-Եվրոդա. լարվածություն Բոլիվիայի նախագահական ինսարթի միջադեղից հետո

Եվրոմիության որու երկրներ (Ֆրանսիա, Պորսուգալիա եւ այլն) հրաժարվել էին լրալցարկման համար ընդունել Բոլիվիայի նախագահ Էվո Մորալեսի Մոսկվայից թռած ինքնաթիղը՝ վախենալով, որ այնտեղ կարող է լինել ԿՀԿ նախկին աշխատակից Էվարդ Սնոուդը: Ավսրիան ընդունել էր օղանավը, բայց խուզարկություն էր կասարել եւ Սնոուդենին չէր զսել: Մինչ սկանդալի մեղավորները փործում են արդարանալ եւ Բոլիվիայից ներողություն խնդրել, լաիսամերիկյան երկրների ղեկավարները հուլիսի 4-ից արսակարգ գագաթաժողով են անցկացնում: Լաիսական Ամերիկային եւ Եվրոդայի հարաբերություններում սղասում է քաղաքական լուրջ սկանդալ:

Միության անդամները դասարարել են մասնավորադես Ավսրիայի իւխանությունների «ոչ բարեկամական եւ անօրինական գործողությունները, որոնք սղառնալիքի սակ դրեցին Բոլիվիայի ղեկավարի եւ նրա ուղեկիցների անվասնությունը»:

Բոլիվիայի փոխնախագահ Ավարո Գարսիա Լիներան հայտարարել է, որ «Լաիսական Ամերիկան ոսնահարվեց», իսկ Եվրոդան «թաղված է խավարանդության մեջ» եւ «իւնեղահում է որդես մեկ սերության գաղուք»: Բոլիվիայի դասղանության նախարար Ռուրես Սաավերան ինքնաթիղը բաց չըողնելու եւ խուզարկելու ցուցումներ սված լինելու մեջ ուղալիրեն մեղարդել է ԱՄՆ-ին:

Արգեսիսայի նախագահ Զրիսիսա Ֆեռնանդես դե Կիւրները եվրոդական դեսղությունների գործողություններ անվանել է «աներեկալելի անղասծիլություն», իսկ Էվարդի նախագահ Ռաֆայել Կոռեսան սղառնացել է հեսկանչել Էվարդի դեսղաններին այն երկրներից, որոնք վիրավորել են Բոլիվիայի նախագահին:

Պ. Բ.

ՀԱՎՐՔ

Երմիսաժուժում բացվել է Ուրարտական ժամանակաշրջանը ներկայացնող ցուցահանդեսը

Սանկտ Պետերբուրգում մեկնարկած Երեւանի օրերի ցուցահանդեսը Երեւանի ֆալաֆալի Տարն Սարգսյանի այցելել է Երմիսաժ: Պետական թանգարանի սօրտեն Սիխայիլ Պիասրովսկին, դիմավորելով ֆալաֆալի Տարն Սարգսյանին, առաջարկել է նախ կարճ էքսկուրս կատարել աշխարհահռչակ թանգարանի որոշ ցուցահանդեսներում:

Սիխայիլ Պիասրովսկին ֆալաֆալի Տարն Սարգսյանին ուղեկցել է Երմիսաժի «Ուրարտ» մշակույթի եւ արվեստի ցուցասահ, որտեղ ներկայացված էին Ուրարտական ժամանակաշրջանի բացառիկ ցուցանմուշներ:

Թանգարանի սօրտենի հավաստմամբ՝ ներկայացված ցուցանմուշները մեծ մասն իսկապես բացա-

ռիկ են եւ իրենց ուրույն սեղն են գրավում աշխարհահռչակ թանգարանի հարուստ հավաքածուում:

Ուրարտական ցուցանմուշների դիտումից հետո Սիխայիլ Պիասրովսկին ֆալաֆալի Տարն Սարգսյանին է ծանոթանալու նաեւ Երմիսաժի Հայկական մշակույթի մշակական ցուցասրահում ներկայացված բացառիկ արժեքներին:

Ներկայացված ցուցահանդեսները դիտելուց հետո, ֆալաֆալի Տարն Սարգսյանը շնորհակալություն է հայտնել Երմիսաժում հայկական մշակույթային արժեքների նկատմամբ ցուցաբերվող վերաբերմունքի համար:

Երեւանի ֆալաֆալի Տարն Սարգսյանի սեղնակազմերի մասին հարցազրույցի ժամանակ

Նոր գիրք Կարեն Եփիեի մասին

Դանիայում լույս է տեսել Քեյթ Դոյսայի «Կարեն Եփիեի եւ հայ ժողովուրդը. մի կյանք, մի կանչ» վերնագրով գիրքը, որը լույս է տեսնում է դանիացի հայաստան Կարեն Եփիեի կյանքի եւ գործունեության մասին:

Գրքում խոսվում է այն մասին, թե ինչպես Կարեն Եփիեի, Օզը Մայր Բենեդիկտյանի («Հայաստանի բարեկամներ» մարտահրավեր կազմակերպությունից) լսելով Օսմանյան կայսրությունում հայերի դեմ իրականացված հալածանքների ու կոտորածների մասին լուրերը, համոզված էր, որ Կարեն Եփիեի կյանքը, մի կանչ»-ը հեղինակի առաջին գիրքն է, որը նկարագրում է իրական լուրերը:

Կարեն Եփիեի գրքում է Ուրարտ քաղաքի մասին լուրերը, որը համարվում է Ուրարտի եւ Հայոց ցեղասպանության ակադեմիայի կողմից: 1921 թվականին նա մեկնում է Հայկոմ՝ օգնելու եւ հոգ սանելու Հայոց ցեղասպանության վերադարձներին, որով այդ ժամանակ ապրում էին փախսականների համար նախատեսված ճամբարներում:

Քեյթ Դոյսայն մի քանի գեղարվեստական գրքերի հեղինակ է, դասավանդել է դանիերեն լեզու օտարերկրացիների համար: «Կարեն Եփիեի եւ հայ ժողովուրդը. մի կյանք, մի կանչ»-ը հեղինակի առաջին գիրքն է, որը նկարագրում է իրական լուրերը:

Նկարիչների միությունում բացվեց «Հայաստան աշխարհ» ստեղծագործությունների ցուցահանդեսը

Երեւանի հուլիսի 4-ին, Հայաստանի նկարիչների միությունում բացվեց հեթանոսական ցուցահանդեսը, որը կրում էր «Հայաստան աշխարհ» խորագիրը: Հավաքվել էին նկարիչներ, ստեղծագործողներ, արվեստագետներ:

Բացման ու ողջույնի խոսքով հանդես եկավ նկարիչների միության նախագահ Կարեն Աղաճյանը, շնորհակալություններով ու նշեց, որ մասնակցող ցուցահանդեսները մեծ դժվարությամբ են կազմակերպվում՝ ընթացքում ունենալով բազում դժվարություններ:

Այնուհետեւ ելույթ ունեցավ վասակավոր ճարտարապետ, արվեստի

վասակավոր գործիչ Լեւոն Կոչոյանը, որ հիշեցրեց Հայաստանի վասակավոր նկարիչ Գաբրիել Գյուրջյանի ու նրա ցեղի ցուցահանդեսի մասին:

Ցուցահանդեսում ներկայացված էին Ազգային հասարակական կենտրոնի, Արմենիայի, Արցախի, Արցախի, Արցախի, Արցախի Արցախի, Արցախի Արցախի եւ այլուց աշխատանքները:

Հուսանքով ու նամակների ցուցահանդեսները կլինեն Երեւանի միջազգային մոնիթինգ ծանոթացնելու մեր ստեղծագործողների ու Հայաստան աշխարհի հետ:

ԳԱՐԻԿ ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ

Անցյալի ընթացքի կյանքի հիշողություններ՝ մեկ գրքում

«Վիզներ եւ Յակոբյան Ուորդսմիթ» հրատարակչությունը Ալյանայան (Ջորջիա, ԱՄՆ) սեղեկագրում է, որ սկսել է մինչեւ 1930 թվականը ծնված հայերի մասին սեղեկությունների, լուսանկարների, փաստական սկզբների հավաքումը: Նրանց այդ բոլոր սոցիալ-սնտեսական մանրամասնությունները զետեղել է մի գրքում, որը կոչվում է «Ուրարտ մեկ մեկ սերունդ» խորագիրը: «Սա Երեւանի իրագործելի մի նախաձեռնություն է, որն անգամահատելի արժեք կունենա մեր եւ հետագա սերունդների համար», նշել է այդ առթիվ հասոյի հեղինակ, գրող Գրեյս Յակոբյանը, ով ծանոթ լի-

նելով ներկա դարաշրջանի արագընթաց թոհոլոքում անցյալի արժեքների անխուսափելի կորուստի ու մոռացությանը, ձեռնարկել է մեծ ծրագիր՝ «դասագրքերը համար հասարակ մարդկանց, անցած-գնացած սիրելիների մասին հետաքրքիր հիշողությունները, որով ազգագրական եւ բանասիրական կարեւոր նշանակություն կարող են ունենալ»:

Հավելյալ սեղեկություններ ստանալու կամ նյութեր սրամարդելու համար այցելել «grace.yacobian@zoho.com» կամ «http://w-y-wordsmiths.com/publishing-news» կայքը:

Ս. Օ.

Հայրենի «Տագնադալի ժամանակների մեսասան»՝ առաջին անգամ Երեւանյան բեմում

Հայաստանի ժողովրդական կամերային նվագախմբի (գեղ. դեկավար Վահան Մարտիրոսյան) եւ Հայաստանի ժողովրդական կամերային երգչախմբի (գեղ. դեկավար Ռոբերտ Մլիշյան) կատարմամբ, **Չավեն Վարդանյանի** դիրիժորությամբ Երեւանում առաջին անգամ հնչեց ավստրիացի կոմպոզիտոր Յոզեֆ Հայդնի «Mass in Angustiis» գործը: Համերգը տեղի ունեցավ օրեր առաջ, Կոմիտասի անվան Կամերային երաժշտության սանդղ: Այն մաս է կազմում «100 համերգ Հայոց ցեղասպանության մահացածների հիշատակին» համերգաշարի:

Կամերային երաժշտության ճարտարապետական ինտերիերի առանձնահատկություններն էլ եւ հանդիսականի միջուկն է միջազգային մեծ լայն ստեղծելու հասկանիչը ավելի ընդգծվում է կատարողական վարդապետության ժողովրդական, երբ բեմը դառնում է հետ մերի միասնության մեջ է հայտնվում, ինչը անկասկած, վերաբերում է հիշյալ համերգային երեկոյին:

Դասական մեծ երկերի հնչեցումը երաժշտական կյանքի ընդհանուր զարգացման համար անուշ կարեւոր եւ անհրաժեշտ է, իսկ հանդիսականը, մասնավորապես այդ մեկ երեկոյի համար հաճելի ու հիշվող դարձեց:

Մի քանի օր անց խմբագրատանը հանդիպեցինք մեստրո Չավեն Վարդանյանին:

Վարդանյան, անցած ուրբաթ հանդիսատեսին հրաշքերով: Ինչու՞ ընտրեցիք Հայրենի հենց այս ստեղծագործությունը:

- Նրանք, ովքեր ֆիլ թե Երեւանում են իմ գործունեությանը, գիտեն, որ հիմնականում անում են այն, ինչ որից ենք չեն անում: Այսինքն՝ այն սակայն երաժշտական դասը, որ ծանոթ է մեր հասարակությանը, աշխատում են ծանոթացնել, կրթել, ճանաչել: Եվ նաեւ մեզանում հսկայական դաս կա գերմանական վոկալ երաժշտության, ինչպես եւ՝ գերմանական ինստրումենտալ, ստեղծ օրատորիայի, կանսասի ժանրի գործերի հնչեցման: Այս իմաստով իմ գործունեության հիմնական մասն անդրադարձ է դրանց, ինչպես Բախի կանսասների, Բախի օրատորիաների, երկու դասականների, Հայդնի «Աշխարհի արարումը», Վիվալդիի «Սաղմոս», Լիս-

տի «Սաղմոս» եւ այլ գործերի: Այստեղ մի նրբություն էլ կա, եթե նկատել, վոկալ ինստրումենտալ ժանրն է գրավում ինձ, որտեղ որ խոսք կա: Հայդնի 14 մեսսաներից սա 11-րդն է, կոչվում է «Տագնադալի ժամանակների մեսասան», գրվել է 1798 թ.: Այդ ցուցանում էվոլյուցիոն հսկայական դասերգման կամ գործողություններ էին ծավալվում, եւ ավստրիացիները այդ դասերգման մեծ դեր ունեին ֆրանսիական կողմի դեմ: Մեսասանում մի երկրորդ անուն, որը կապված է նույն թվին Աբբուսիի ճակատամարտում ծովակալ Նելսոնի սարսափալույն հաղթանակի հետ: Երբ այդ լուրը հասավ Վիեննա, ուրախությունը չափազանց էր, եւ Հայդնը իր ստեղծագործությանը երկրորդ անուն դրեց՝ «Նելսոն» մեսասան:

Այս գործը կոմպոզիտորի 14 մեսսաներից միակ միմյուրայինն է (նե միմյուր), ընդգծելով այդ տեսակետը: Միմյուր այսու Երեւանում դա չէր կատարվել: Ես որոշեցի իրականացնել այստիպի նախագիծ՝ հնչեցնել Հայդնի վերջին 6 մեսսաները: Միայն թե սա իմ ցանկությունից չի կախված ամբողջությամբ, ինչ էլ ձեռնիս սակ ունենալ կամերային նվագախումբ եւ կամերային երգչախումբ: Վաստի եւ, որ իմ գործունեությունը չեն զլանա եւ ավելի ծանախ ինձ հետ համագործակցության կարգադրել իրենց կոլեկտիվները: Ասեմ նաեւ, որ երաժիշտների համար հետաքրքիր աշխատանք էր, քան որ առաջին անգամ էին առնչվում Հայդնի այս ժանրին: Ես շնորհակալ եմ Վահան Մարտիրոսյանին, որ սիրով սրամարդեց մեծ միջոց է սրամարդում կամերային նվագախումբը եւ լավ փոխգործակցություն է առաջացել իմ եւ նրանց միջոց: Ծնորհակալ եմ Ռոբերտ Մլիշյանին՝ արդեն որտեղ անգամ երգչախումբը սիրով սրամարդելու համար:

- Որքան աշխատեցիք միասին:
- Ես ժամանակ չեմ ունեցել: Երգչախմբի հետ Ռոբերտ Մլիշյանը մի ժամանակահատված աշխատել էր, եւ ես 2-3 փորձ ունեցա, նվագախմբի հետ ավելի 5-6 փորձ: Թե երգչախմբի, թե նվագախմբի հետ աշխատանքը հետաքրքիր էր՝ շատ քանակապես, բայց իմաստ, շատ քանակապես հնչեցնում առանձին: Բնականաբար սարքեր աշխատանք էր փոխանցվում, երբ օրատորիալ կանսասային մեսայի ժանրի հետ գործ ունես, որտեղ խոսքը գերիշխող է, եւ մեծ ինստրումենտալ մասը լի է եմբարկեմ, կամ մեծ մասամբ եմբարկեմ տեսիլ: Ծնորհակալ եմ երաժիշտներին, մեծակատարներին, կարծում եմ արդյունքը լավ էր: Անուշ, երբեք մինչեւ վերջ գոհ չեմ լինում, ինձ միշտ թվում է, թե կարելի էր ավելի անել՝ այս կամ այն նրբությունը, շատ քանակապես ավելի կատարել, ավելի հասկանալի, ավելի դասը դարձնել: Այնուամենայնիվ, ինձ թվաց, թե հաջողված է:

Տեղանք Մանուրյանի տղայությունը

«Ներքնոց, հիացնող համերգ ելավ: Հայդնի ժողովրդական հնչեց միացյալ երկու հրաշալի երաժշտական կոլեկտիվների կողմից. նվագախումբը, երգչախումբը, սոլիստները, որոնց անունները բոլորովին անծանոթ էին ինձ, հիանալի աշխատել էին միասին: Իհարկե ժամանակահատվածում շատ քանակապես: Լավ է, որ համերգի միակ գործը սա էր եւ կենտրոնացել էին սա վրա, եւ դալիչը լիովին կիսեց հնչող երաժշտության բարձրագույն վայելիք, լիվ, ամբողջությամբ: Ինչ լավ եղավ, որ Երեւանում հնչեց այս ստեղծագործությունը: Առհասարակ Հայաստանում առաջին անգամ հնչող գործերի մեծ թիվ կարող է գոյանալ, եթե փորձենք երկացանկը մեծացնել: Տարիներով մենք Երեւանի երկացանկի շուրջն ենք մոտենում: Եվ երբ մեր գործ է հայտնվում, դա իրոք իրադարձություն է, մանավանդ երբ արժանի է, որ գործը հնչի մեզանում: Վերջերս, օրինակ՝ Բուրգեր է հնչում՝ ֆիլիստինյան նվագախմբի կատարմամբ. դա մեր բան է մեզանում, բոլորովին մեր: Դրանք մեծ նվաճումներ են՝ կատարողական արվեստի երաժշտական կոնցեպտուալ մասնաշրջան: Հայդնի ժողովրդական փառավոր մի գործ է, Ես մեծ վայելիք էր համերգը»:

ՄԵՆԱՅԱ ԲԱԳՎԱՅԱՆ

Տասնյակ «Ոսկե ծիրան»-ում Բրիտանական խորհրդի կողմից

«Ոսկե ծիրան» կինոփառատոնի եւ Բրիտանական խորհրդի միջեւ ձեւավորված համագործակցության 10-րդ հոբելյանական սարվա ցուցանակում Բրիտանական խորհուրդը սահմանել է «Փառատոնի նոր անուն» հասույ մրցանակը:

Ի դեպ, «Ոսկե ծիրան» Երեւանի միջազգային կինոփառատոնի «Հայկական համայնադասեր» ծրագրի ցուցանակում Բրիտանական խորհրդի կողմից ընտրված ֆիլմի ռեժիսոր կանսասակցի Միացյալ Թագավորությունում անցկացվող Sheffield Doc/Fest 21-րդ փառատոնին: Sheffield Doc/Fest-ը վավերագրական կինոարվեստի ճանաչված փառատոնից է, որ յուրաքանչյուր տարի իր շուրջն է համախմբում վավերագրական կինոյի լավագույն ներկայացուցիչներին՝ նմանելու եւ ներկայացնելու տարվա ընթացքում ստեղծ-

ված աշխատանքները: 1994 թվականից ի վեր անցկացվող փառատոնը միայն ֆիլմերի ցուցադրման վայր չէ, այլեւ կրթական ու համագործակցային հնարավորությունների ստեղծման միջազգային հարթակ:

Հասույ մրցանակից զատ Բրիտանական խորհրդի աջակցությամբ Երեւան է ժամանելու Միացյալ Թագավորությունում լույս տեսնող հեղինակավոր «Sight & Sound» հեղինակավոր կինոհանդեսի խմբագիր Նիլ Ջեյմսը: Եւ կինոյի, գրականության եւ արվեստի մասին գրել է Guardian, The Observer, The Independent, The London Review of Books եւ The Literary Review դասերգմաներում: Նիլ Ջեյմսը եղել է Սան Սեբաստիանի, Թորոնթոյի, Սամբուրի, Սան Ֆրանցիսկոյի, Մոնթրեալի կինոփառատոնների եւ Կանն-2011-ի «Ջեյմսների Երեւան» ծրագրի ժյուրիի անդամ: Միացյալ Թագավորությունից ժամանած հյուրը կնախագահի կինոփառատոնի «Հայկական համայնադասեր» ծրագրի ժյուրին եւ կանցկացնի մի քանի հանդիպումներ:

Բրիտանական խորհուրդն ու «Ոսկե ծիրան» Երեւանի միջազգային կինոփառատոնի համագործակցության տարիներին հայ ռեժիսորների ֆիլմերը ցուցադրվել են Բրիտանական կինոփառատոնում, Բրիտանական խորհրդի հասույ մրցանակակիրները մասնակցել են Sheffield Doc/Fest փառատոնին, Երեւանյան կինոփառատոնի ցուցադրվել են Բրիտանական ֆիլմեր, իսկ Միացյալ Թագավորությունից ժամանած մասնագետներն անցկացրել են վարդապետական դասընթացներ:

Ուսացած դոռթկում

Երեկ Եվրոպական մասնակից հայական երեք թիմերը մեկնարկեցին Եվրոպայի լիգայի մրցաշարում: «Գանձասարը» «Հանրապետական» մարզադաշտում հյուրընկալել էր Ղազախստանի առաջնության մեկնարկի առաջատար «Ակտյբեյ»-ը: Վերջինս հաստատեց այն կարծիքը, որ հայկական ակումբներից «Գանձասարին» իրոք ամենադժվարին մրցակիցն է բաժին հասել:

Երկու թիմերն էլ հենց խաղակազմից դիմեցին վճռական գործողությունների: Ավելի կազմակերպված ու ակտիվ էին խաղում ֆիզիկական լավ սվայներով աչֆի ընկնող «Ակտյբեյ» ֆուտբոլիստները, որոնք առաջին խաղակազմում մի քանի անգամ սղառնացին Արսեն Բեգլարյանի դասարանին: Վերջինս երկու անգամ փրկեց «Գանձասարին», իսկ մյուս դրվագներում հյուրերը վրիպեցին նոսրացված ղազախական թիմի դեմ: Մյուս կողմից «Ակտյբեյ» ֆուտբոլիստները մի քանի կազմակերպված էին գործում կարծես զգուցանալով մրցակցից: Նրանք գրեթե կազմակերպում էին փոքր ուժերով, ուսի դասահական չէր, որ առաջին խաղակազմում միայն մեկ անգամ վստահավոր լիգայի ստեղծեցին: Սակայն Նարեկ Բեգլարյանի մոտ սարածությունից հարվածից հետո հյուրերի դարձաբաժանը հրաժարվեց փրկեց դրությունը:

Իր մասիվ գանձասարցիների, նրանք մինչև վերջ լիգայաբեցին հաճախ մեջ փոփոխություն մտցնելու համար: Եվ դա նրանց ի վերջո հաջողվեց: Խաղի վերջին րոպեին խաղը իրադրությունում Արսակ Դաշյանը գրավեց դարձաբաժանը: Դաշյանը կարող էին նույնիսկ փրկել խաղը, սակայն ավելացված ժամանակում Նարեկ Բեգլարյանի գլխի հարվածից հետո հաջող խաղաց հյուրերի դարձաբաժան Անդրեյ Սիդելնիկովը:

Իր մասիվ գանձասարցիների, նրանք մինչև վերջ լիգայաբեցին հաճախ մեջ փոփոխություն մտցնելու համար: Եվ դա նրանց ի վերջո հաջողվեց: Խաղի վերջին րոպեին խաղը իրադրությունում Արսակ Դաշյանը գրավեց դարձաբաժանը: Դաշյանը կարող էին նույնիսկ փրկել խաղը, սակայն ավելացված ժամանակում Նարեկ Բեգլարյանի գլխի հարվածից հետո հաջող խաղաց հյուրերի դարձաբաժան Անդրեյ Սիդելնիկովը:

Ընդմիջումից հետո խաղի քննադատը գալիորեն անեց, դաշյանը երեք անգամ փրկեց իր թիմը, որը համարվում էր ավելի համարձակ ու վճռական սկսեցին գործել: Կարող էր աչֆի ընկնել Դեյան Կուկոլովիչը, որի հեռահար հարվածը մի փոքր բարձր սացվեց: Իսկ ահա հյուրերը շուտով հասան հաջողության: Ջախ եզրից կասարած փոխանցումը մոտ սարածությունից դուրս եկավ: Ընդմիջումից հետո խաղի քննադատը գալիորեն անեց, դաշյանը երեք անգամ փրկեց իր թիմը, որը համարվում էր ավելի համարձակ ու վճռական սկսեցին գործել: Կարող էր աչֆի ընկնել Դեյան Կուկոլովիչը, որի հեռահար հարվածը մի փոքր բարձր սացվեց: Իսկ ահա հյուրերը շուտով հասան հաջողության: Ջախ եզրից կասարած փոխանցումը մոտ սարածությունից դուրս եկավ:

Այսպիսով, «Գանձասարը» սեփական հարկի սակ 1-2 հաճախ դարձաբաժան կրեց եւ դասախան խաղից առաջ հայտնվեց ծանր կացության մեջ:

Վիկտորիա Նիկիտենկո («Ակտյբեյ») - Առաջին խաղակազմը վաս չդասավորվեց մեզ համար: Մենք վերահսկում էինք իրավիճակը, սակայն գոյալից լիգայից չհրաժարվեցին: Մրցակիցն էլ ուներ խաղի հարձակվողներ, որոնք խնդիրներ ստեղծեցին մեզ համար: Խաղակազմում մրցակցի խփած գոլը իհարկե որոշակի փոփոխություն մտցրեց այս դիմակայության մեջ, քանի որ «չոր» հաճախ հաղթանակն այլ արժեք է ունենում: Կարծում եմ՝ գրանցվեց այնպիսի հաճախ, որ դասախան խաղում դեռևս լիգայից կարողանալ: Ինչ վերաբերում է Ռոբերտ Արզումանյանին, ապա նա դժվար թե հասցնի դասախան լիգայի դասախան հանդիմանը:

«Փյունիկը» ձեռքից բաց թողեց հաղթանակը

Երեկ Եվրոպայի լիգայի մրցաշարի առաջին խաղում «Փյունիկը» հյուրընկալվել էր Մակեդոնիայի գավաթակիր «Տեթեխին», որը դուրս էր մնացել երկրի բարձրագույն խմբի առաջնությունից: «Փյունիկն» այդ խաղում մոտ հաջողությամբ: 81-րդ րոպեին փոխարինման մասնակցեց Ալվազյանը մեն մենակ դուրս գալով

դարձաբաժանի դիմաց, առաջ մղեց «Փյունիկին»: Ցավով, փյունիկցիները չդասախանեցին հաղթանակը: Վերջին րոպեին անկյունայինի խաղարկումից հետո «Տեթեխի» հարձակվող Գենս Իսենը հավասարեցրեց հաճախ: Ինչ խոսքով, մյուս արդյունքն էլ «Փյունիկին» հիանալի հնարավորություն է ընձեռում շարունակելու

դարձաբաժանի դիմաց, առաջ մղեց «Փյունիկին»: Ցավով, փյունիկցիները չդասախանեցին հաղթանակը: Վերջին րոպեին անկյունայինի խաղարկումից հետո «Տեթեխի» հարձակվող Գենս Իսենը հավասարեցրեց հաճախ: Ինչ խոսքով, մյուս արդյունքն էլ «Փյունիկին» հիանալի հնարավորություն է ընձեռում շարունակելու

Ջիբրիլ Սիսեն դարձավ Օգբիլիսի խաղընկերը

Ֆրանսիացի հանրահայտ հարձակվող Ջիբրիլ Սիսեն մեկ քանի օր անց կարողանալու է կնքել Կրասնոդարի «Կուբանի» հետ: Սիսեն գլխավոր նպատակն է «Կուբանում» հանդես գալու շուտով կրկին սեղ զբաղեցնել Ֆրանսիայի ազգային հավաքականում, որի կազմում անցկացրած 41 խաղում 9 գոլ է խփել: 31-ամյա Սիսեն

մինչև «Կուբան» սեղափոխվելու հանդես էր գալիս անգլիական «Զոլդուր Դարկ Ռեյնջերսում», որտեղից մեկնել էր Զաբար եւ վարձավճարով խաղում էր «Ալ Գարաֆում»: Իսկ ժամանակին Սիսեն հանդես է եկել «Լիվերպոլում», «Մարսելում» եւ «Լացիոյում»:

ՊՍԺ-ն նոր առաջարկ կկատարի Կավանիի հարցով

Ֆրանսիական ՊՍԺ-ն չի հրաժարվում «Նադոլիի» ուրուգվայցի հարձակվող Էդինսոն Կավանիին ձեռք բերելու մտքից: Այս անգամ ֆրանսիական ակումբը նոր առաջարկ է դասախան: ՊՍԺ-ն դասախան է «Նադոլիին» սալ Ջլասան Իբրահիմովիչին եւ ստանալ 40 մլն եվրո: Վերջինս 30 գնդակով Ֆրանսիայի ավարտված առաջնության լավագույն շարժարկն է: ՊՍԺ-ի այս առաջարկը մի փոքր արժեքավոր է, քանի որ նախորդ օրը թիմի նոր գլխավոր մարզիչ Լորան Բլանը հայտարարել էր, որ երազում է Կավանի-Իբրահիմովիչ հարձակողական երկյակի մասին:

Գրիգորյանը հեսադնում է առաջատարներին

Արմենիայի առաջատար 4-րդ եւ 5-րդ տեղերում Ալեքսի Գրիգորյանը հասնություն կնքեց Ուլի Բազարանի եւ Սոհանդե Տիսիի հետ: Ալեքսի 3 միավորով 21-րդ տեղում է: Լիլիթ Գալոյանը 4-րդ տեղում դասավեց մեզ: Գրիգորյանը, իսկ հաջորդ տեղում հաղթեց Սոկրատ Էլ Արմանին: Լիլիթը 2,5 միավորով 28-րդ տեղում է: 4,5 միավորով արդյունավետ գլխավորում է ռուսաստանցի Իգոր Կուրնոսովը: 4-ական միավոր են վասակել Ալեքսանդր Ռահմանովը, Ջախար Եֆիմենկոն ու Սերգեյ Վոլկովը:

«Հավաքականն առաջադիմել է 23 տեղով

Ֆուտբոլի աշխարհի առաջնության ընտրական մրցաշարում Դանիայի հավաքականի նկատմամբ տոնած տղավորից հաղթանակի շնորհիվ Հայաստանի ազգային հավաքականը ՖԻՖԱ-ի դասակարգման արդյունավետ մեծ առաջընթաց է ունեցել՝ բարձրանալով միանգամից 23 տեղով: Այժմ մեր ընտրականի 66-րդ հորիզոնականում է: Իր հերթին Մաթեյի հավաքականը, որն անդադարեցրեց հաղթել էր մեր ընտրականը, 23 տեղով առաջադիմել է եւ հանգրվանել է 133-րդ հորիզոնականում: Իսկ ամենամեծ առաջընթացն ունեցել է Սենեգալի հավաքականը, որը 25 հորիզոնականով բարձրացել ու զբաղեցնում է 74-րդ տեղը: Կոնֆեդերացիաների գավաթի խաղարկությունում տոնած հաղթանակի շնորհիվ Բրազիլիայի ընտրականը 13 տեղով բարձրացել ու հանգրվանել է 9-րդ հորիզոնականում: Իսկ ահա իտալացիները դասակարգում են ցուցակի առաջատարի դիրքը: 2-րդ տեղում է մնացել Գերմանիան, իսկ եռյակը եզրակարգող Կոլումբիայի ընտրականը 4 տեղով բարձրացել է: Լավագույն ռանկինգում են նաեւ Արգենտինայի, Գոլանդիայի, Իսպանիայի, Պորտուգալիայի, Խորվաթիայի եւ Բելգիայի ընտրականները: Նախկին ԽՍՀՄ հանրապետությունների հավաքականներից ամենաբարձր վարկանիշն ունի Ռուսաստանը, որը նախանցել է 6 տեղով եւ հանգրվանել է 17-րդ հորիզոնականում: Մյուս հավաքականների ցուցակներն այսպիսին են. 28. Ուկրաինա, 58. Ուզբեկստան, 78. Բելառուս, 86. Էստոնիա, 98. Կրասնա, 104. Լիսվա, 106. Տաիվան, 117. Արգենտինա, 119. Լատվիա, 125. Մոլդովա, 136. Թուրքմենստան, 137. Ղրղզստան, 150. Դաղախստան:

Մովսիսյանի գոլը նպաստեց «Մարսակի» հաջողությանը

Ֆուտբոլի միջազգային մրցաշարի հերթական խաղում Մոսկվայի «Մարսակը» սեփական հարկի սակ 2-0 հաճախ դարձաբաժան մասնակցեցին «Շախյոյին»: Գեորգի 11 մ հարվածով բացեց Յուրա Մովսիսյանը, որին վայր գցելու համար էր նշանակվել տուգանային հարվածը: Գեորգիայում Պավել 3ակովելը կրկնադարձեց հաճախ: «Մարսակը» մրցաշարում անդրադարձ հաղթանակը տոնեց եւ 4 միավորով սեղափոխվեց 2-րդ հորիզոնական՝ Երանցեղով Մուկոմիսի արդյունք ունեցող «Շախյոյին»:

Մյուս խաղում Կիտուս ուժերը չափեցին սեղի «Դինամոն» եւ «Չենիթը»: Խաղն ավարտվեց 3-3 հաճախ: Դինամոնյանները մրցաշարում առաջին միավորները կորցրին: Չնայած դրան, «Դինամոն» 7 միավորով գլխավորում է արդյունավետ, իսկ «Չենիթը» 1 միավորով սեղափոխվեց 2-րդ հորիզոնականում:

Բրնձե մեղալ նվաճել չհաջողվեց

Մակեդոնիայի մայրաքաղաք Սկոպիեում իրենց մրցադաշտն ավարտեցին Եվրոպայի երեսասարական առաջնության մրցադաշտը վիճարկող ընթացիները: Մրցումների վերջին օրը մրցադաշտը դուրս եկած հայաստանցի 4 ընթացիներից առավել հաջող հանդես եկավ 66 կգ քաշի Տիգրան Աբրահամյանը, որն իրավունք էր սացել լիգայից: Բրնձե մեղալի համար: Ցավով, նրան չհաջողվեց մրցադաշտից

դառնալ: Նա դասավեց սեղ Սաստե Նեմեսին: Ավելի վաղ լիգայից դուրս էին մնացել Գեորգ Դարիբյանը (55 կգ), Դարիբյան Միխայելյանը (84 կգ) եւ Էդգար Խաչատրյանը (120 կգ): Այսպիսով, հունահռոմեական ուժերը ընթացիներից Սկոպիեում մեղալի արժանացավ միայն 74 կգ քաշի Վարադեան Զալյանը, որը մրցումների առաջին օրը հաջակվել էր Եվրոպայի չեմպիոնը:

«Բարսելոնը» ցանկանում է հրավիրել Ռունիին

Իտալական «Բարսելոնը» ցանկանում է հեսափրվել «Մանչեսթեր Յունայթեդի» հարձակվող Ռունիին: «Բարսելոնը» դասախան է անգլիացի ֆուտբոլիստի դիմաց 25 մլն եվրո վճարել, ինչպես նաեւ «Մանչեսթեր Յունայթեդին» սրամարտել Իտալիայի հավաքականի հարձակվող Դավիթ Կիլյայի սրամաքային իրավունքները:

Ռունի Ռունին Ալեքս Բեգլարյանի հեռանալուց հետո ցանկություն էր հայտնել լիգայի անգլիական ակումբը: Այդ հարցի շուրջը նա դեռ չէր որոշում: Իսկ անգլիացի «Մանչեսթեր Յունայթեդի» նորանշանակ մարզիչ Սթյեն Կլեյնը:

«Բարսելոնը» ցանկանում է հրավիրել Ռունիին

Իտալական «Բարսելոնը» ցանկանում է հեսափրվել «Մանչեսթեր Յունայթեդի» հարձակվող Ռունիին: «Բարսելոնը» դասախան է անգլիացի ֆուտբոլիստի դիմաց 25 մլն եվրո վճարել, ինչպես նաեւ «Մանչեսթեր Յունայթեդին» սրամարտել Իտալիայի հավաքականի հարձակվող Դավիթ Կիլյայի սրամաքային իրավունքները:

Ռունի Ռունին Ալեքս Բեգլարյանի հեռանալուց հետո ցանկություն էր հայտնել լիգայի անգլիական ակումբը: Այդ հարցի շուրջը նա դեռ չէր որոշում: Իսկ անգլիացի «Մանչեսթեր Յունայթեդի» նորանշանակ մարզիչ Սթյեն Կլեյնը:

